

Byla C-614/20**Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį****Gavimo data:**

2020 m. lapkričio 18 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Tallinna Halduskohus (Talino administracinis teismas, Estija)

Nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. lapkričio 18 d.

Pareiškėja:

AS Lux Express Estonia

Atsakovė:

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (Ekonomikos ir ryšių ministerija)

Pagrindinės bylos dalykas

AS Lux Express Estonia pareikštas reikalavimas Estijos Respublikai dėl žalos atlyginimo

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007, p. 1) 2 straipsnio e punkto, 3 straipsnio 2 ir 3 dalių ir 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunkčio išaiškinimas

Prejudiciniai klausimai

1. Ar toks atvejis, kai visos privačios įmonės, nacionalinėje teritorijoje komerciniais pagrindais teikiančios keleivinio kelių, vandens ir geležinkelių

transporto paslaugas reguliariaisiais reisais, vienodai įpareigojamos tam tikros kategorijos keleivius (ikimokyklinio amžiaus vaikus, negalią turinčius jaunesnius nei 16 metų asmenis, sunkią negalią turinčius vyresnius nei 16 metų asmenis, didelę regos negalią turinčius asmenis ir sunkią arba didelę regos negalią turinčio asmens palydovą, taip pat negalią turinčio asmens šunį vedlį arba šunį pagalbininką) vežti nemokamai, laikytinas viešųjų paslaugų įsipareigojimo nustatymu, kaip tai suprantama pagal 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinancio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 2 straipsnio e punktą ir 3 straipsnio 2 dalį?

2. Jei tai yra viešųjų paslaugų įsipareigojimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 1370/2007: ar valstybė narė pagal Reglamento Nr. 1370/2007 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį turi teisę nacionalinės teisės akte nustatyti, kad kompensacija už tokio įsipareigojimo vykdymą vežėjui nebus mokama?

Jei valstybė narė turi teisę nustatyti, kad vežėjui kompensacija nebus mokama: kokiomis aplinkybėmis ji gali tai padaryti?

3. Ar pagal Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalį leidžiama šio reglamento netaikyti bendrosioms taisyklėms, kuriomis nustatomi didžiausi tarifai kitoms nei nurodytosios šioje nuostatoje keleivių kategorijoms?

Ar pareiga pranešti Europos Komisijai pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnį taikoma ir tuomet, kai pagal bendrąsias taisykles, kuriomis nustatomi didžiausi tarifai, nenumatyta kompensacija vežėjui?

4. Jei Reglamentas Nr. 1370/2007 šiuo atveju netaikytinas: ar kompensacija gali būti mokama remiantis kitu Europos Sąjungos teisės aktu (kaip antai Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija)?
5. Kokias sąlygas turi atitikti kompensacija vežėjui (jeigu ji yra mokama), kad atitiktų valstybės pagalbos taisykles?

Nurodytos Sąjungos teisės nuostatos

2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinancio Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL L 315, 2007, p. 1) 1–4 straipsniai

SESV 108 straipsnis

Komisijos komunikato dėl Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų aiškinamųjų gairių (OL C 92, 2014, p. 1) 2.2.2 ir 2.2.3 punktai

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16, 17, 41 ir 51 straipsniai

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Pagal Viešojo keleivinio transporto įstatymo (RT I, 2015 m. kovo 23 d., 2; įsigaliojo 2015 m. spalio 1 d.) pagrindinėje byloje taikomą redakciją (RT I, 2020 m. birželio 30 d., 24; toliau – VKTĮ) transporto paslaugos reguliariaisiais reisais teikiamos tiek pagal viešųjų paslaugų sutartį (19 straipsnis), tiek komerciniais pagrindais (4 straipsnio 4 dalis). Kai transporto paslaugos reguliariaisiais reisais teikiamos komerciniais pagrindais, jų tarifą nustato vežėjas (VKTĮ 31 straipsnio 2 ir 4 dalys), o kai pagal viešųjų paslaugų sutartį – didžiausią transporto priemonės nuvažiuoto kilometro arba bilieto tarifą nustato kompetentinga institucija (VKTĮ 31 straipsnio 2 ir 4 dalys).

VKTĮ 34 straipsnyje nustatyta:

„Nemokamas keleivių vežimas nacionaliniais reguliariaisiais reisais

Vežėjas įpareigojamas nacionalinėje teritorijoje reguliariaisiais kelių, vandens ir geležinkelių transporto reisais nemokamai vežti vaikus, kuriems einamųjų mokslo metų spalio 1 d. nėra sukakę septyneri metai, ir vaikus, kuriems buvo atidėta privalomo mokyklos lankymo pradžia, negalią turinčius jaunesnius nei 16 metų asmenis, sunkią negalią turinčius vyresnius nei 16 metų asmenis, didelę regos negalią turinčius asmenis ir sunkią arba didelę regos negalią turinčio asmens palydovą, taip pat negalią turinčio asmens šunį vedlį arba šunį pagalbininką. Kompensacija už nemokamą šių kategorijų keleivių vežimą vežėjui nemokama.“

Faktinių aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 2013 m. rugpjūčio mėn. ir 2015 m. kovo mėn. privačioms įmonėms *Eesti Buss OÜ* (toliau – *Eesti Buss*) ir *AS Lux Express Estonia* (toliau – *Lux Express* arba pareiškėja) buvo išduota Bendrijos licencija teikti keleivinio transporto paslaugas. Jos teikė vežimo autobusais paslaugas komerciniais reguliariaisiais reisais nacionalinėje teritorijoje. 2019 m. liepos 29 d. *Eesti Buss* dėl susijungimo su *Lux Express* buvo išbraukta iš ūkio subjektų registro.
- 2 2019 m. birželio 5 d. *Eesti Buss* ir *Lux Express* ekonomikos ir infrastruktūros ministrui pateikė prašymą atlyginti 537 219 EUR dydžio žalą. Pareiškėjos nurodė šią žalą patyrusios dėl įpareigojimo pagal VKTĮ 34 straipsnį tam tikrų kategorijų keleivius komerciniais reguliariaisiais reisais nacionalinėje teritorijoje vežti nemokamai ir už tai negaunant valstybės kompensacijos. Žalos atlyginimas

apskaičiuotas pagal bilietų pardavimo pajamas, kurių pareiškėjos negavo 2018 m. dėl VKTĮ 34 straipsnio taikymo.

- 3 2019 m. liepos 10 d. atsakymu ekonomikos ir infrastruktūros ministras netenkino prašymo ir šį sprendimą motyvavo tuo, kad pagal VKTĮ 34 straipsnį kompensacija už nemokamą keleivių vežimą vežėjui nėra mokama.
- 4 2019 m. rugpjūčio 12 d. *Lux Express* pateikė *Tallinna Halduskohus* (Talino administracinis teismas) skundą, jame reikalavo, kad Estijos Respublika atlygintų 851 960 EUR dydžio žalą. Įmonės teigimu, kompensacijos dydis atitinka bilietų pardavimo pajamas, kurių *Lux Express* kartu su *Eesti Buss* dėl VKTĮ 34 straipsnio taikymo negavo 2018 m. sausio 1 d.–2019 m. liepos 31 d. Vykstant procesui, pareiškėja savo reikalavimą atlyginti žalą padidino iki 2 061 781 EUR – už abiejų įmonių 2016 m. sausio 1 d.–2020 m. sausio 31 d. patirtą žalą. Pareiškėja reikalauja sumokėti kompensaciją ir palūkanas. Jei pagrindinis reikalavimas būtų netenkinamas, ji prašo įpareigoti Estijos Respubliką sumokėti teismo nuožiūra nustatyto dydžio finansinę kompensaciją ir palūkanas.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 5 Pareiškėjos manymu, įpareigojimas tam tikrus keleivius vežti nemokamai yra intensyvi ir neproporcinga intervencija į teisę į nuosavybę, laisvę užsiimti verslu ir laisvę sudaryti sutartis, o šios teisės jai garantuojamos pagal Estijos Respublikos Konstituciją. Pareiškėja vežimo autobusais paslaugas teikia tik komerciniais reguliariaisiais reisais rinkos ekonomikos sąlygomis, taigi ji neturi jokio viešųjų paslaugų įsipareigojimo. Nepaprastųjų aplinkybių (karo, katastrofos), kuriomis būtų pateisinamas įpareigojimas ne valstybės bendrovėms vykdyti valstybės užduotis už tai negaunant kompensacijos, nėra. Tai, kad vežėjai įpareigojami tam tikrus keleivius vežti nemokamai, reiškia nevienodą požiūrį į juos, palyginti su kitais verslininkais, teikiančiais visuotinės svarbos paslaugas (pvz., susijusias su dujomis, elektra, šildymu, vandeniu ir kanalizacija, atliekų šalinimu, paštu ir ryšiais), nes pastarieji nėra įpareigoti savo paslaugas teikti nemokamai. Požiūris į komerciniais pagrindais veikiančius vežėjus, palyginti su vežėjais, veikiančiais pagal viešųjų paslaugų sutartį, taip pat yra nevienodas. Pastariesiems mokama kompensacija pagal maršruto kilometro kainą, o tai reiškia, kad vežėjo pajamos nepriklauso nuo keleivių skaičiaus, bilietų kainų ar kelionės kainos lengvatų. Komerciniais pagrindais veikianči transporto įmonė savo sąnaudas turi dengti iš bilietų kainos, o dėl pareigos tam tikrus keleivius vežti nemokamai jos pajamos sumažėja. Intervencijos intensyvumą sustiprina tai, kad reguliarieji reisai, kuriais transporto paslaugas teikia pagal viešųjų paslaugų sutartį veikiantys vežėjai, visiškai ar iš dalies sutampa su reisais, kuriais transporto paslaugas teikia komerciniais pagrindais veikiantys vežėjai, be to, valstybė ir vietos savivaldos institucija taip pat plačiai teikia nemokamas viešojo transporto paslaugas. Todėl komerciniais pagrindais veikiantys vežėjai patiria nesąžiningą konkurenciją.

- 6 Dalis, kurią sudaro nemokamai vežami keleiviai, pagal bendrą keleivių skaičių yra nemaža (vidutiniškai 3 %), todėl vežėjai patiria didelių nemokamo vežimo sąnaudų. Pareiškėjos negautos pajamos sudaro 5–7 % bilietų pardavimo pajamų. Negautos pajamos apskaičiuotos pagal pareiškėjos remiantis VKTĮ 34 straipsniu keleiviams išduotus bilietus taikant visą bilieto kainą be pridėtinės vertės mokesčio (t. y. bazinę kainą). Jei vežėja nemokamo vežimo sąnaudas perkeltų kitiems keleiviams, padidėtų paslaugos kaina, dėl to galėtų sumažėti paklausa ir vežėjos pelnas. Vežėja yra atsidūrusi sunkioje padėtyje ir gali būti priversta nutraukti veiklą. Sąnaudos, susijusios su valstybės vykdomu kelionės kainos lengvatų administravimu, negali būti reikšmingos.
- 7 Reglamento Nr. 1370/2007 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad valstybė už viešųjų paslaugų įsipareigojimų vykdymą viešųjų paslaugų operatoriams turi kompensuoti jų patirtas sąnaudas. Kalbama apie viešųjų paslaugų įsipareigojimą, kaip jis suprantamas pagal šio reglamento 2 straipsnio e punktą, nes komerciniais interesais besivadovaujantis verslininkas neteiktų jos nemokamai, jei teisės aktu nebūtų įpareigotas to daryti. Pagal VKTĮ 34 straipsnį draudžiama mokėti atlygį už šio įpareigojimo vykdymą, todėl ši nuostata pažeidžia Reglamentą Nr. 1370/2007 ir turi būti netaikoma. Dėl aplinkybės, kad valstybė Europos Komisijai apie šią bendrąją taisyklę nepranešė iš anksto (Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalis ir SESV 108 straipsnis), galimybė mokėti kompensaciją nėra eliminuojama.
- 8 Pareiškėjos manymu, jei Reglamentas Nr. 1370/2007 šiuo atveju būtų netaikytinas, kompensacija turėtų būti mokama remiantis bendraisiais Sąjungos teisės principais (proporcingumo principas, Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 16, 17, 41 ir 51 straipsniai).
- 9 Ekonomikos ir ryšių ministerija (atsakovė) prašo skundo netenkinti. Ginčo dalyku esantis reikalavimas buvo nustatytas siekiant viešojo transporto paslaugas padaryti įperkamesnes neįgaliesiems ir mažų vaikų turinčioms šeimoms ir padidinti šių asmenų judumą. Šiuo įpareigojimu taip pat siekiama tikslingai naudoti ir taupyti viešąsias lėšas. Tai yra teisėti tikslai. Teisės aktų leidėjas formuodamas socialinę politiką turi plačią diskreciją. Intervencija į pareiškėjos pagrindines teises yra nedidelė – remiantis nepatvirtintu pareiškėjos teiginiu, nemokamai vežami 3 % keleivių. Kitų keleivių vežimo tarifus pareiškėja gali nustatyti pati. Sprendžiant pagal pareiškėjos taikomus įvairius tarifus, tikriausiai ji ir pati, net jei nebūtų įpareigota pagal VKTĮ 34 straipsnį, neįgaliuosius ir ikimokyklinio amžiaus vaikus vežtų nemokamai arba jiems taikytų mažesnę tarifą. Autobusai 100 % išnaudojami nelabai dažnai, todėl nėra taip, kad dėl neįgaliųjų ir ikimokyklinio amžiaus vaikų vežimo pareiškėja netektų pajamų. Pareiškėja nėra įpareigota sėdimąsias vietas rezervuoti pirmiausia šių kategorijų keleiviams. Reikalavimas taikomas nuo 2000 m. ir vežėja galėjo į jį atsižvelgti dar pradėdama ekonominę veiklą. Pareiškėjos ekonominė padėtis yra gera, ji pateikė prašymą dėl licencijos naujam maršrutui, perka naujų autobusų, aptarnauja vis daugiau keleivių, jos pajamos išaugo. Taigi jau seniai nustatytas įpareigojimas nesutrikdė pareiškėjos ekonominės sėkmės. Pareiškėja teikia paslaugas, susijusias su mokamais

komerciniais reguliariaisiais reisais. Nepelninguose maršrutuose reguliariaisiais reisais teikiamos viešosios transporto paslaugos, tad konkurencijos su komerciniais reguliariaisiais reisais nėra. Bet kuris komerciniais pagrindais veikiantis vežėjas panorėjęs gali nutraukti veiklą. Todėl reikalavimas yra proporcingas ir atitinka Konstituciją. Palyginimas su kitais verslininkais, teikiančiais visuotinės svarbos paslaugas, nėra reikšmingas. Pareiškėjos pagrindinės teisės nėra pažeidžiamos, žalos atlyginimas nėra pagrįstas.

- 10 Reglamentas Nr. 1370/2007 netaikytinas, nes juo reguliuojami viešųjų paslaugų įsipareigojimai. Su pareiškėja viešųjų paslaugų sutartis nėra sudaryta. Pagal Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalį leidžiama šio reglamento netaikyti tais atvejais, kai bendrąja taisykle nustatomi didžiausi tarifai tam tikroms keleivių kategorijoms. Jei kompensacija už tai nėra mokama, pranešti apie tai Europos Komisijai taip pat nereikia. Net jei VKTĮ 34 straipsnyje nustatytas įpareigojimas būtų viešųjų paslaugų įsipareigojimas, kaip jis suprantamas pagal Reglamentą Nr. 1370/2007, iš šio reglamento nekyla pareigos už tokio įsipareigojimo vykdymą vežėjui mokėti kompensaciją. Teikti valstybės pagalbą neprivaloma ir pagal SESV. Teikti šią paslaugą yra ekonomiškai pelninga ir be kompensacijos.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

- 11 Pareiškėja reikalauja kompensacijos iš valstybės už tai, kad ji pagal VKTĮ 34 straipsnį buvo įpareigota tam tikrų kategorijų keleivius komerciniais reguliariaisiais reisais vežti nemokamai ir negaunant už tai valstybės kompensacijos. Neginčijama tai, kad pareiškėja vežimo autobusais paslaugas komerciniais reguliariaisiais reisais teikia tik pagal maršrutų licencijas. Nei valstybė, nei vietos savivaldos institucija su pareiškėja nėra sudariusi viešųjų paslaugų sutarties, pareiškėjai taip pat nėra mokama kompensacija iš viešųjų lėšų reguliariųjų reisų sąnaudoms padengti.
- 12 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas, nagrinėdamas bylą iš esmės, siekia išsiaiškinti, ar esamoje situacijoje, be nacionalinės teisės aktų, taikytinas Reglamentas Nr. 1370/2007. Šiuo reglamentu reguliuojamas viešojo keleivinio transporto paslaugų teikimas (1 straipsnio 1 dalis). Pareiškėja teikia bendrus ekonominius interesus tenkinančias keleivinio transporto paslaugas (Reglamento Nr. 1370/2007 2 straipsnio a punktas), nes autobusų reguliarieji reisai tarp įvairių miestų yra viešasis interesas, jais užtikrinamas žmonių judumas. Kyla klausimas, ar situacija, kai valstybė privačius vežėjus, vykdančius komercinius reguliariusius reusus, įpareigoja tam tikrų kategorijų keleivius vežti nemokamai, taip pat gali būti laikoma viešųjų paslaugų įsipareigojimo nustatymu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 1370/2007 2 straipsnio e punktą. Atsakovė yra įsitikinusi, kad tai nėra viešųjų paslaugų įsipareigojimas ir kad Reglamentas Nr. 1370/2007 šiuo atveju netaikytinas.

- 13 Kaip matyti iš Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 1 dalies, kompetentinga institucija viešųjų paslaugų įsipareigojimą tam tikros paslaugos teikėjui paprastai nustato pagal viešųjų paslaugų sutartį. Pagal šio straipsnio 2 dalį, nukrypstant nuo 1 dalies, viešųjų paslaugų įsipareigojimams, kuriais siekiama nustatyti didžiausius galimus tarifus, taikomus visiems keleiviams arba tam tikroms jų kategorijoms, taip pat gali būti taikomos bendrosios taisyklės. Šiuo atveju kompetentinga institucija ne sudarė viešųjų paslaugų sutartį su pareiškėja, o įstatymu įpareigojo vežėjus, nacionalinėje teritorijoje vykdančius reguliariusius reisu, tam tikrų kategorijų keleivius vežti nemokamai.
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, VKTĮ gali būti laikomas bendrąja taisykle, kaip ji suprantama pagal Reglamento Nr. 1370/2007 2 straipsnio 1 punktą ir 3 straipsnio 2 dalį. Tokį aiškinimą patvirtina Komisijos komunikato dėl Reglamento (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų aiškinamųjų gairių 2.2.2 ir 2.2.3 punktai.
- 15 VKTĮ 34 straipsnyje tam tikroms keleivių kategorijoms nustatytas didžiausias tarifas (nemokamas vežimas). Pagal Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 2 dalį tokio didžiausio tarifo nustatymas bendrąja taisykle gali būti laikomas viešųjų paslaugų įsipareigojimo nustatymu. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas, priešingai nei atsakovė, mano, kad Reglamentas Nr. 1370/2007 šiuo atveju taikytinas.
- 16 Pagal Reglamento Nr. 1370/2007 1 straipsnio 1 dalį intervencijų viešojo keleivinio transporto srityje tikslas yra pigesnės paslaugos teikimas. VKTĮ 34 straipsniu suteikiant nemokamo vežimo teisę tam tikrų kategorijų keleiviams siekiama, be kita ko, šiems keleiviams užtikrinti pigesnę paslaugą. Su tuo sutinka ir atsakovė. Nėra tikėtina, kad verslininkas, vadovaudamasis savo komerciniais interesais, šiuos keleivius vežtų nemokamai, jei tam nedarytų įtakos valstybė. Taigi prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas laikosi nuomonės, kad Reglamento Nr. 1370/2007 1 straipsnio 1 ir 2 dalių tikslas ir taikymo sritis ši atvejį apima. Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, reikalingas Teisingumo Teismo atsakymas, ar jis teisingai nustatė Reglamento Nr. 1370/2007 taikymo sritį.
- 17 Jei Reglamentas Nr. 1370/2007 šiomis faktinėmis aplinkybėmis taikytinas, pagal jo 3 straipsnio 2 dalies antrą sakinį kompetentinga institucija moka vežėjui kompensaciją už bendrosiomis taisyklėmis nustatytus tarifinius įsipareigojimus. Iš Reglamento Nr. 1370/2007 1 straipsnio 1 dalies antros pastraipos ir 4 straipsnio 1 dalies b punkto taip pat matyti, kad kompetentinga institucija, nustatydamą viešųjų paslaugų įsipareigojimą vežėjui, numato kompensaciją už šio įsipareigojimo vykdymą. Vis dėlto Reglamento Nr. 1370/2007 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktyje užsimenama apie galimybę nemokėti kompensacijos. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla klausimas, ar pagal Reglamento Nr. 1370/2007 4 straipsnio 1 dalies b punkto i papunktį valstybei narei suteikiama teisė nacionalinės teisės akte nustatyti, kad kompensacija vežėjui nebus mokama. Jei valstybė narė turi teisę nustatyti, kad

kompensacija vežėjui nebus mokama: kokiomis aplinkybėmis ji gali tai padaryti, kad nebūtų daromas neproporcingas neigiamas poveikis verslininko teisėms? Pareiškėja vykdo tik komercinius reguliariusius reišius ir tik komerciniais tikslais, todėl įpareigojimas tam tikrus keleivius vežti nemokamai neišvengiamai paveikia jos laisvę užsiimti verslu ir galimybes gauti pajamų. Pareiškėjos ekonominė padėtis yra gera (2018 m. jos pelnas siekė 864 752 EUR, 2019 m. – 2 160 475 EUR), tačiau toks pat įpareigojimas lygiai taip pat taikomas ir kitiems komerciniais pagrindais veikiantiems vežėjams, kurių ekonominė padėtis galbūt nėra tokia gera, todėl įpareigojimas tam tikrus keleivius vežti nemokamai ir nemokant už tai kompensacijos gali būti neteisingas įmonės atžvilgiu.

- 18 Pagal Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalį leidžiama netaikyti šio reglamento bendrosioms taisyklėms dėl finansinių kompensacijų už viešųjų paslaugų išipareigojimus, kuriomis nustatomi didžiausi tarifai moksleiviams, studentams, praktikantams ir ribotos judėsenos asmenims. Pagal VKTĮ 34 straipsnį kelionės kainos lengvata taikoma ikimokyklinio amžiaus vaikams, negalią turintiems jaunesniems nei 16 metų asmenims, sunkią negalią turintiems vyresniems nei 16 metų asmenims, didelę regos negalią turintiems asmenims ir sunkią arba didelę regos negalią turinčio asmens palydovui, taip pat negalią turinčio asmens šuniui vedliui arba šuniui pagalbininkui. Taigi Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalyje ir VKTĮ 34 straipsnyje nurodytos keleivių kategorijos, kurioms taikoma lengvata, skiriasi. Atsakovė laikosi nuomonės, kad Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalis taikytina ir šiuo atveju ir pagal ją leidžiama netaikyti šio reglamento VKTĮ 34 straipsnyje nurodytoms keleivių kategorijoms. Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalyje pateiktas keleivių kategorijų sąrašas yra galutinis, todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas negali sutikti su atsakovės nuomone. Taigi, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, reikalingas Teisingumo Teismo išaiškinimas, ar pagal Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalį leidžiama šio reglamento netaikyti ir bendrosioms taisyklėms, kuriomis nustatomi didžiausi tarifai kitoms nei nurodytosios šioje nuostatoje keleivių kategorijoms.
- 19 Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad apie bendrąsias taisykles, kurioms reglamentas netaikomas, pagal EB sutarties 88 straipsnį (SESV 108 straipsnis) turi būti pranešama Europos Komisijai. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla klausimas, ar pareiga pranešti Europos Komisijai pagal SESV 108 straipsnį taikoma ir tuomet, kai pagal bendrąsias taisykles, kuriomis nustatomi didžiausi tarifai, nenumatyta kompensacija vežėjui. Tokiu atveju nekyla pavojaus, kad valstybė galimai suteikė valstybės pagalbą. Todėl jam kyla klausimas, ar ir tokia situacija, kai valstybė narė bendrosioms taisyklėms, kuriomis nustatomi didžiausi tarifai Reglamento Nr. 1370/2007 3 straipsnio 3 dalyje nenumatytiems keleivių kategorijoms, netaiko šio reglamento, tačiau nenumato kompensacijos vežėjui, yra suderinama su šiuo reglamentu.

- 20 Jei Teisingumo Teismas laikytųsi nuomonės, kad šioje byloje Reglamentas Nr. 1370/2007 netaikytinas, kiltų klausimas, ar kompensacija galėtų būti mokama remiantis kitu Europos Sąjungos teisės aktu (pvz., Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija), ar sprendimas byloje turėtų būti priimamas tik remiantis nacionalinės teisės aktais.
- 21 Jei prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas priimdamas sprendimą byloje nuspręstų, kad remiantis Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais kompensacija turi būti mokama, kiltų kitas klausimas – į kokias sąlygas turi būti atsižvelgiama apskaičiuojant kompensacijos dydį, kad ji nepažeistų valstybės pagalbos taisyklių. Pareiškėja reikalaujama žalos atlyginimą apskaičiuoti pagal negautas bilietų pardavimo pajamas. Atsakovės manymu, remtis bilietų kaina yra neteisinga, nes pareiškėja taiko skirtingus tarifus – pagal keleivio amžių, kelionės dieną ir laiką. Be to, atsakovė nurodė, kad autobusai dažnai 100 % neišnaudojami, taigi nėra taip, kad pareiškėja dėl nemokamo tam tikrų keleivių vežimo netenka galimybės gauti pajamų iš bilietų pardavimo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo manymu, bilieto tarifas, kurį nustato pati pareiškėja, negali būti tinkamas rodiklis apskaičiuojant sąnaudomis grindžiamą kompensaciją, nes pareiškėja bilieto tarifą gali nustatyti savo nuožiūra, be to, nacionaliniuose maršrutuose nėra reikšmingos konkurencijos. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas siekia išsiaiškinti, ar – net jei Reglamentas Nr. 1370/2007 šiuo atveju būtų netaikytinas – apskaičiuojant kompensacijos dydį būtų tikslinga atitinkamai remtis Reglamento Nr. 1370/2007 priede pateiktomis taisyklėmis, kuriomis, atrodo, siekiama išvengti pernelyg didelių kompensacijų.